

Dosarul nr.3ra-590/23
2-20134611-01-3ra-30052023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. V. Dodon)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, E. Palanciuc, V. Negru)

DECIZIE

10 iulie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Oxana Parfeni

Diana Stănilă

examinând admisibilitatea recursului depus de Autoritatea Națională de Integritate,

în cauza în contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Popovici Vasile împotriva Autorității Naționale de Integritate cu privire la anularea actului de constatare,

împotriva deciziei din 29 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău prin care a fost admis apelul declarat de către Autoritatea Națională de Integritate, casată integral hotărârea din 10 mai 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost admisă parțial,

c o n s t a ț ă:

La 28 octombrie 2020, Popovici Vasile a depus acțiunea în procedura contenciosului administrativ împotriva Autorității Naționale de Integritate cu privire la anularea actului de constatare.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 22 octombrie 2020 a recepționat prin poștă actul de constatare nr. 235/10 din 15 octombrie 2020, emis de către inspectorul superior de integritate al Inspectoratului de integritate, Ion Crețu.

În partea rezolutivă a actului s-a indicat că Vasile Popovici, primar al comunei Brănești, raionul Telenești, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese prin nedeclararea în modul și în termenul stabilit a conflictului de interese și nesoluționarea acestuia prin abținere, exprimat prin semnarea contractului de

locațiune din 14 martie 2019 și a borderoului de calcul în raport cu persoana apropiată (feciorul Sergiu Popovici). A fost sesizat Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat, în vederea încetării mandatului de Primar al lui Vasile Popovici. A fost decăzut Vasile Popovici din dreptul de a mai exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică inclusiv funcția (mandat) de Primar, pe o perioadă de 3 (trei) ani de la data eliberării sau destituirii din funcție sau din data rămânerii definitiv actul de constatare ori din data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența conflictului de interese. A fost înscris Vasile Popovici în Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică, de la data eliberării sau destituirii din funcție sau din data rămânerii definitiv actul de constatare ori din data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența conflictului de interese

Reclamantul nu este de acord cu prezentul act precum și deciziile adoptate pe marginea lui, îl consideră ilegal și neîntemeiat, din care motiv solicită anularea lui.

A remarcat că fapta imputată dânsului, după cum a fost indicat în răspunsul Primăriei comunei Bănești, raionul Telenești, înregistrat în cadrul Autorității Naționale de Integritate cu nr. 5583 din 30 iulie 2020 și materialelor anexate la acesta, s-a manifestat prin ceea că el, exercitând mandatul de Primar al comuna Bănești, raionul Telenești, a semnat acte administrative și a încheiat acte juridice (contractul de locațiune din 14 martie 2019 și borderoul de calcul) în raport cu persoana apropiată (feciorul Sergiu Popovici).

La fel, a menționat că, la 24 august 2020 a făcut cunoștință cu scrisoarea Autorității Naționale de Integritate nr. 04-11/Col-324/20 din 20 august 2020 prin care a fost informat că Autoritatea Națională de Integritate a examinat sesizarea depusă referitor la eventuala încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese comisă de către Vasile Popovici, primar al comunei Bănești. Luând în considerare că în urma examinării sesizării nu a fost stabilit faptul existenței unei bănuieli rezonabile de încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese, la 29 iulie 2020, în temeiul art. 31 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, a fost emis procesul-verbal de refuz al inițierii controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese de către Vasile Popovici, primar al comunei Bănești.

Reclamantul a evidențiat că asupra unuia și aceluiași aspect Autoritatea s-a expus de două ori și a adoptat două soluții diferite – refuz în inițierea controlului și act cu privire la constatarea încălcărilor, care este motivația acestor acțiuni nu este clară, dar consideră că este rodul presiunilor politice a oponentilor din cadrul raionului și localității.

Inspectorul Autorității Naționale de Integritate a constatat că în urma examinării materialelor acumulate în dosarul de control, inspectorul de integritate concluzionează că Vasile Popovici, exercitând mandatul de Primar al comunei Bănești, raionul

Telenești a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin nedeclararea în modul și în termenul stabilit a conflictului de interese și nesoluționarea acestuia prin abținere în conformitate cu art. 12 alin. (4), lit. (a) și (b) și art. 14 alin. (4) din Legea privind declararea averii și intereselor personale nr. 133/2016, consumând conflictul de interese prin semnarea contractului de locațiune din 14 martie 2019 și a borderoului de calcul în raport cu persoana apropiată (feciorul Popovici Sergiu) și a aplicat sancțiunea conform prevederilor art. 23 alin. (4), (6) și (8) din Legea privind declararea averii și intereselor personale nr. 133/2016.

Reiterează, că art. 23 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, stipulează că încălcarea prevederilor prezentei legi atrage răspundere disciplinară, contravențională, civilă sau penală, după caz. Așadar, legiuitorul nu specifică care ar fi modul exact de aplicare a sancțiunii pentru abaterea constatată, lăsând-o la discreția reprezentantului Autorității.

Remarcă, că în pofida prevederilor legale citate, Autoritatea pe unul și același caz, analizând conținutul petițiilor de la două persoane diferite, a adoptat soluții diferite, fapt pentru care consideră controlul efectuat repetat unul abuziv și eronat.

Menționează, că procesul-verbal reflectat în scrisoarea Autorității Naționale de Integritate nr. 04-11/Col-324/20 din 20 august 2020 nu a fost contestat.

Concluzionează că Autoritatea nejustificat a purces la verificări repetate a aceluiași fapt examinat anterior și a adoptat soluții diferite.

Reieșind din cele expuse, consideră că actul de constatare nr. 235/10 din 15 octombrie 2020 emis de către inspectorul superior de integritate al Inspectoratului de integritate, Ion Crețu a fost efectuat în urma unui Control neîntemeiat și abuziv, din care motiv a solicitat în instanța de judecată anularea lui.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 10 mai 2022, s-a anulat actul de constatare nr. 235/10 din 15 octombrie 2020 emis de Autoritatea Națională de Integritate în privința lui Popovici Vasile.

Prim instanță a reținut în susținerea hotărârii sale că nici la dosarul administrativ și nici în cadrul dezbaterilor judecătorești nu a fost prezentată confirmarea privind repartizarea aleatorie prin sistemul electronic de distribuire a sesizării nr. 4460 din 17 iulie 2020 cu privire la eventuala încălcare a regimului juridic al conflictului de interese de către Vasile Popovici inspectorului de integritate a Autorității Naționale de Integritate, Ion Crețu.

La fel, contrar art. 31 din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, depășind termenul de 15 zile de la depunerea petiției (17 iunie 2020) până la emiterea procesului-verbal de inițiere a controlului nr. 330/10 (14 iulie 2020) au trecut 27 zile.

Totodată, instanța a constatat că procedura administrativă în speță a fost inițiată la 14 iulie 2020 și a fost finalizată la 15 octombrie 2020, adică a durat mai mult decât termenul legal de 30 zile, nerespectând astfel termenul procedurii administrative care

nu a fost prelungit în conformitate cu art. art. 60 alin. (4), 38 și 118 Cod administrativ.

Prin decizia din 29 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de către Autoritatea Națională de Integritate, casată integral hotărârea din 10 mai 2022 a Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost admisă parțial.

Au fost anulate pct. 2-4 din actul de constatare nr. 235/10 din 15 octombrie 2020. În rest, pretențiile au fost respinse.

Pentru a decide astfel instanța de apel a reținut că termenul procedurii administrative este de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. În acest sens, Legea 132/2016, fiind o lege specială și superioară Codului administrativ, prevede mai multe termene în cadrul cărora inspectorul de integritate urmează să efectueze anumite acțiuni, care cumulativ depășesc termenul general al procedurii administrative de 30 de zile, din care motiv acest aspect urmează a fi examinat prin prisma acționării autorității publice într-un termen rezonabil.

Analizând măsurile întreprinse din procedura administrativă și ținând cont de complexitatea acesteia, de volumul lucrului efectuat de inspector, inclusiv de înaintarea demersurilor, interpelărilor, răspunsurilor primite, solicitarea explicațiilor, care se fac și prin intermediul oficiului poștal, cercetarea înscrisurilor, instanța de apel a constatat că, termenul de efectuare a controlului respectării regimului juridic al conflictului de interese de către Popovici Vasile o perioadă de 120 zile, în coraport cu volumul informațiilor acumulate, este unul rezonabil, justificat și care corespunde prevederilor legale.

Cu privire la fondul cauzei instanța de apel a constatat că autoritatea publică pârâtă întemeiat a considerat că Popovici Vasile, exercitând mandat de primar al com. Bănești, r-nul Telenești, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin nedeclararea în modul și în termenul stabilit a conflictului de interese și nesoluționarea acestuia prin abținere în conformitate cu art. 12 alin. (4), lit. (a) și (b) și art. 14 alin. (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, consumând conflictul de interese prin semnarea contractul de locațiune din 14.03.2019 și a borderoului de calcul în raport cu persoana apropiată.

Totuși, la aplicarea sancțiunii sub formă de privare a persoanei de dreptul de a exercita funcții publice sau funcții de demnitate publică, inspectorul de integritate urmează să motiveze, prin prisma principiului proporționalității, aplicarea unei astfel de sancțiuni, însă la caz o asemenea motivare lipsește, fiind indicate doar teze generale, care nu au fost raportate la obiectul încălcărilor admise anume de reclamant. La individualizarea sancțiunilor aplicate în privința lui Popovici Vasile, inspectorul de integritate a omis să rețină faptul, că actele juridice prin semnarea contractul de locațiune și a borderoului de calcul în raport cu persoana apropiată nu a adus prejudicii autorității publice în care activează, or probe în acest sens nu au fost

prezentate.

Astfel, sancțiunile aplicate de inspectorul de integritate și indicate la punctele 2, 3 și 4 din actul de constatare nr. 235/10 din 15 octombrie 2020, nu corespund principiului proporționalității, or, la judecarea cauzei s-a constatat cert, că prin semnarea contractului de locațiune din 14 martie 2019 și a borderoului de calcul în raport cu persoana apropiată (feciorul Popovici Sergiu) nu au fost cauzate prejudicii autorității publice locale, iar Popovici Vasile nu a realizat careva beneficii din semnarea acestor acte juridice, ca urmare a petrecerii unei licitații publice.

La 13 aprilie 2023, Autoritatea Națională de Integritate a declarat recurs împotriva deciziei din 29 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă.

În motivarea recursului a reiterat circumstanțele de fapt și de drept înserat în cererea de apel. Suplimentar a indicat că la emiterea deciziei instanța de apel a interpretat în mod eronat legea, iar circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei nu au fost constatate și elucidate pe deplin.

La 28 aprilie 2023, Popovici Vasile, reprezentat de avocatul Stici Roman a declarat recurs împotriva deciziei din 29 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia în partea pretențiilor respinse cu emiterea unei noi decizii prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului a menționat că odată cu anularea pct. 2-4 din actul administrativ contestat, urmează a fi anulat și pct. 1 din același act administrativ, or instanța de apel a constatat că la emiterea lui au fost încălcate normele legale.

La 30 iunie 2023 (prin poștă electronică), Autoritatea Națională de Integritate a depus referință la recursul declarat de către Popovici Vasile, reprezentat de avocatul Stici Roman, solicitând respingerea acestuia.

Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023), a fost modificat cadrul normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție, inclusiv Cartea a treia ”Procedura contenciosului administrativ” din Codul administrativ, în special prevederile cu privire la temeiurile recursului.

Totuși, art. XI alin. (3) din Legea menționată, prevede că recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Aceleași considerente de deduc și din interpretarea art. 195 din Codul administrativ în coroborare cu prevederile art. 3 alin. (3) din Codul de procedură civilă către stipulează că, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171. Legea procedurală civilă care impune obligații noi anulează sau reduce drepturile procedurale ale

participanților la proces, limitează exercitarea unor drepturi ori stabilește sancțiuni procedurale noi sau suplimentare *nu are putere retroactivă*.

În consecință, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, la examinarea admisibilității recursului, va aplica prevederile Codului administrativ în redacția în vigoare la data declarării recursului.

În conformitate cu art.244 alin.(1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art.245 alin.(1) și (2) din Codul administrativ (în redacția în vigoare la data declarării recursului), recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Potrivit art. 246 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ (în redacția în vigoare la data declarării recursului), recursul se declară inadmisibil în special când: motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.245 alin.(2).

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 29 martie 2023, în ședință publică.

Materialele cauzei atestă că la 30 martie 2023, Curtea de Apel Chișinău a notificat dispozitivul deciziei instanței de apel participanților la proces, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele cauzei (f.d. 170).

Recursul nemotivat împotriva deciziei din 29 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost depus la 13 aprilie 2023.

Totodată, materialele cauzei atestă că, decizia motivată a fost expediată, la 16 mai 2023, motivarea recursului a fost depusă de Autoritatea Națională de Integritate 15 iunie 2023.

În condițiile enunțate, instanța de recurs constată respectarea de către Autoritatea Națională de Integritate, a termenului prevăzut de art.245 alin.(1) și (2) din Codul administrativ (în redacția în vigoare la data declarării recursului) la declararea recursului.

În conformitate cu prevederile art. 193 alin. (3), (3¹) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează acțiunile în contencios administrativ și cererile de recurs în complete din 3 judecători. În scopul uniformizării practicii judecătorești, completul din 3 judecători poate decide, prin vot unanim, ca recursul considerat admisibil să fie examinat de un complet din 5 judecători, iar completul din 5 judecători poate decide, prin vot unanim, ca recursul considerat admisibil să fie examinat de un complet din 9 judecători.

Verificând decizia instanței de apel, în limitele controlului de legalitate, în raport cu criticele invocate în recurs, pe baza materialelor din dosar, în coroborare cu normele de drept aplicabile, Completul de judecată constată că, la caz, recursul declarat de către Autoritatea Națională de Integritate, se consideră admisibil, urmează a fi admis, casată parțial decizia recurată cu emiterea unei noi decizii din considerentele ce urmează.

Potrivit art. 247 din Codul administrativ (în redacția în vigoare la data declarării recursului), Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, Curtea Supremă de Justiție poate decide citarea participanților la proces.

Astfel, Completul de judecată a decis inoportună invitarea părților, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței verificarea legalității hotărârii atacate. Totodată, toate punctele de drept care puteau exista în această cauză pot fi cercetate și soluționate în mod adecvat pe baza înscrisurilor prezente la dosar. În plus, părțile au avut ocazia să își prezinte poziția în scris și să răspundă la concluziile părții adverse (mutatis mutandis, cauza Auza Vilho Eskelinen și alții vs. Finlanda, hotărârea din 19 aprilie 2007, § 72 – 75).

Conform art. 248 alin. (1) lit. b) Cod administrativ (în redacția în vigoare la data depunerii recursului), examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție admite recursul, casează integral sau parțial hotărârea și/sau decizia și adoptă o nouă decizie.

În interpretarea art. 244, alin. (2), coroborat cu art. 231, alin. (2) din Codul administrativ, pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva. Pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

La rândul său, în corespundere cu art. 22 și art. 219, alin. (1) din Codul administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal administrate, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

În conformitate cu prevederile art. 194, alin. (2) din Codul administrativ în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

Temei pentru adresare în instanță a constituit constatarea Autorității Naționale de Integritate, conținută în actul de constatare nr. 235/10 din 15 octombrie 2020, precum că Vasile Popovici, primar al comunei Brănești, raionul Telenești, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese prin nedeclararea în modul și în termenul stabilit a conflictului de interese și nesoluționarea acestuia prin abținere, exprimat prin

semnarea contractului de locațiune din 14 martie 2019 și a borderoului de calcul în raport cu persoana apropiată (feciorul Sergiu Popovici). Pentru încălcarea constatată Autoritatea Națională de Integritate a sesizat Oficiul teritorial al Cancelariei de Stat în vederea încetării mandatului, a fost decăzut Vasile Popovici, din dreptul de a mai exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică și a fost înscris în Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

Instanțele au adoptat hotărârile sus-citate.

Completul judiciar remarcă, că prin recursul declarat, Autoritatea Națională de Integritate a criticat decizia instanței de apel doar în partea prin care s-a emis o decizie nouă, prin care s-a admis parțial acțiunea reclamantului și s-a anulat pct. 2, 3 și 4 din actul de constatare nr. 235/10 din 15 octombrie 2020.

La fel, este relevant că, deși prin recurs Popovici Vasile a exprimat dezacordul cu întreg actul de constatare și decizia instanței de apel, acestea a fost declarat inadmisibil în temeiul prevederilor art. 246 alin. (2), lit. e) din Codul administrativ.

În esență, Curtea de Apel a constatat că instanța de fond a decis incorect în admiterea acțiunii lui Popovici Vasile în partea anulării pct. 1 din actul administrativ prin care a fost constatată încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, totuși a identificat o omisiune al Autorității Naționale de Integritate în motivarea decăderii acestuia din dreptul de a ocupa funcții publice sau de demnitate publică.

Respectiv, reieșind din prevederile art. 244 alin. (2) în coroborare cu art. 219 alin. (3) din Codul administrativ, în continuare, instanța de recurs se va expune numai asupra aspectelor ce vizează partea contestată a deciziei instanței de apel, și anume pct. 2, 3 și 4 din actul de constatare nr. 235/10 din 15 octombrie 2020.

Completul de judecată evidențiază că în conformitate cu art. 23 alin. (4), (7) și (8) din Legea privind declararea averii și a intereselor personale nr. 133 din 17 iunie 2016 (în redacția în vigoare la data adoptării actului contestat), fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat că acesta a soluționat o cerere/un demers, a emis sau a adoptat un act administrativ, a încheiat, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, un act juridic, a luat o decizie sau a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese constituie temei pentru răspunderea contravențională sau penală și pentru revocarea, destituirea sau, după caz, încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului în cauză.

În contextul circumstanțelor de fapt coroborate cu normele legale citate supra, instanța de recurs notează că la caz, instanța de apel, constatând încălcarea regimului conflictelor de interese prin nedeclararea și nesoluționarea conflictelor de interese de către Popovici Vasile, și respectiv legalitatea pct. 1 din actul de constatare nr. 235/10 din 15 octombrie 2020, neîntemeiat a anulat punctele 2, 3 și 4 din actul de constatare menționat.

În acest sens, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că instanța de apel neîntemeiat a concluzionat că măsurile aplicate de inspectorul de integritate și indicate la punctele 2, 3 și 4 din actul de constatare nr. 235/10 din 15 octombrie 2020, urmau a fi verificate prin prisma principiului proporționalității.

Or, în conformitate cu art. 39 alin. (1)-(3) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (în redacția în vigoare la data emiterii actului contestat), în cazul în care se constată nedeclararea sau nesoluționarea unui conflict de interese, inspectorul de integritate încheie un proces-verbal cu privire la contravenție și îl trimite instanței judecătorești spre examinare conform procedurii stabilite de Codul contravențional al Republicii Moldova. Din momentul în care actul de constatare a încălcării regimului juridic al conflictului de interese rămâne definitiv, Autoritatea sesizează în termen de cel mult 5 zile, conducerea organizației publice sau a autorității responsabile de numirea în funcție a subiectului declarării în vederea declanșării procedurii disciplinare sau, după caz, în vederea încetării mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale persoanei care a emis/adoptat actul administrativ sau a încheiat, direct ori prin persoane terțe, actul juridic, sau a luat ori a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese. Sancțiunea disciplinară poate fi aplicată după rămânerea definitivă a actului de constatare, în condițiile legilor speciale care reglementează răspunderea disciplinară.

Articolul 39 alin. (1)-(3) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (în redacția în vigoare după emiterii actului contestat), aplicat greșit de către instanța de apel, prevede că, în cazul în care se constată nedeclararea sau nesoluționarea unui conflict de interese ori încălcarea regimului juridic al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate:

- a) încheie un proces-verbal cu privire la contravenție și aplică sancțiunea contravențională. Termenul de prescripție a răspunderii contravenționale nu se aplică;
- b) după caz, emite un act de constatare în care solicită încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale subiectului declarării și aplică pentru acesta interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

Inspectorul de integritate decide dacă dispune măsurile menționate la alin. (1) lit. b) în funcție de gradul de vinovăție al subiectului declarării, de natura abaterii, de numărul și durata abaterilor, de comiterea unor abateri similare anterior, de prejudiciul adus interesului public și de funcția publică deținută. Dacă actul de constatare rămâne definitiv, Autoritatea sesizează, în termen de cel mult 5 zile, conducerea organizației publice sau a autorității responsabile de numirea în funcție a subiectului declarării în vederea încetării mandatului, a raporturilor de muncă sau de

serviciu ale acestuia.

În interpretarea corectă a normelor citate, instanța de recurs consideră necesar să evidențieze că prin modificările operate prin Legea nr. 130 din 07 octombrie 2021, în vigoare din 29 octombrie 2021, inspectorul de integritate a fost investit de legiuitor cu dreptul discreționar care i-ar permite aplicarea anumitor măsuri în cazul în care se constată nedeclararea sau nesoluționarea unui conflict de interese. Însă, la caz sunt aplicabile prevederile până la modificări, or, actul de constatare a fost adoptat la 15 octombrie 2020, care stabileau norme imperative la acest capitol constatarea încălcării atrăgând doar o sancțiune disciplinară – încetarea mandatului a subiectului în cauză.

În context, instanța de recurs relevă că în pct. 26 și 27 ale deciziei de inadmisibilitate nr. 109 din 06 septembrie 2022, Curtea Constituțională a reamintit că legislatorul a definit în mod clar tipurile de conflicte de interese și întinderea acestora, respectiv consecințele lor în funcție de acțiunea/inacțiunea subiectului și circumstanțele cazului. Astfel, prevederile legale criticate reprezintă măsuri necesare pentru asigurarea transparenței în exercitarea funcțiilor publice și, mai mult, au ca scop garantarea exercitării cu imparțialitate a funcțiilor publice.

La caz, este cert că la aplicarea măsurilor restrictive față de Popovici Vasile, în perioada exercitării mandatului de Primar al com. Bănești, r. Telenești, la punctele 2, 3 și din actul de constatare nr. 235/10 din 15 octombrie 2020, Autoritatea Națională de Integritate a respectat procedura de emitere a actului administrativ, actul este emis de către un organ competent și în corespundere cu normele legii materiale aplicabile speței, instanța de recurs nu a constatat admiterea de abateri la emiterea actului administrativ individual defavorabil emis în privința reclamantului de către Autoritatea Națională de Integritate, legalitatea pct. 2, 3 și 4 din actul de constatare nefiind pusă la îndoială, iar contrariul nu a fost demonstrat în cadrul examinării cauzei.

Ținând cont de faptele din speță, de argumentele părților și de constatările de mai sus, Completul de judecată consideră că a examinat principalele întrebări juridice puse în cauză și că nu este necesar să se pronunțe separat în privința celorlalte aspecte. Acestea, în esență, nu au forță juridică de a influența prezenta soluție pe caz (a se vedea, printre alte autorități, cauza Kamil Uzun vs Turcia, hotărârea din 10 mai 2007, § 64; cauza Centrul pentru Resurse Juridice în numele lui Valentin Câmpeanu vs România (Marea Cameră), hotărârea 17 iulie 2014, § 156).

Concluzionând cele expuse Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa parțial decizia din 29 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în partea admiterii acțiunii lui Popovici Vasile și anulării punctelor 2, 3 și 4 din actul de constatare nr. 235/10 din 15 octombrie 2020, întocmit în privința lui Popovici Vasile de către Autoritatea Națională de Integritate, cu emiterea în această parte a unei noi decizii de respingere a pretențiilor lui Popovici

Vasile.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. b) și art. 248 alin. (2) din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Autoritatea Națională de Integritate.

Se casează parțial decizia din 29 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău emisă în cauza în contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Popovici Vasile împotriva Autorității Naționale de Integritate cu privire la anularea actului de constatare, și anume în partea în care s-a admis parțial acțiunea înaintată de Popovici Vasile și s-au anulat pct. 2, 3 și 4 din actul de constatare nr. 235/10 din 15 octombrie 2020, emis de către Autoritatea Națională de Integritate, și în această parte se emite o nouă decizie, prin care:

Se resping ca neîntemeiate pretențiile lui Popovici Vasile împotriva Autorității Naționale de Integritate cu privire la anularea pct. 2, 3 și 4 din actul de constatare nr. 235/10 din 15 octombrie 2020, emis de către Autoritatea Națională de Integritate.

Decizia este irevocabilă.

Președinte,
judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Diana Stănilă